

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou v právní věci

žalobce: **X. P. P.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 12. 2024, č. j. CPR-36134-3/ČJ-2024-930310-V235,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 18. 12. 2024, č. j. CPR-36134-3/ČJ-2024-930310-V235 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 23. 5. 2024, č. j. KRPA-170394-9/ČJ-2024-000022-50 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně žalobci uložil povinnost opustit území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace (dále jen „členské státy EU a smluvní státy“) podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), současně mu stanovil lhůtu k vycestování do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí podle § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců a uložil mu povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč podle § 79 odst. 5 správního řádu.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce namítal, že správní orgány nedostatečně zkoumaly skutkové okolnosti týkající se jeho případu a dopad na jeho budoucí studium na vysoké škole v ČR. Žalobce shrnul časovou souslednost podání žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem studia (7. 8. 2023) a žádostí o změnu účelu pobytu (7. 12. 2023 a 25. 10. 2024), přičemž namítal, že na jeho postupu nebylo nic divného ani podezřelého. Žalobce podal žádost o vydání dlouhodobého pobytu za účelem „ostatní“ (7. 12. 2023), neboť navštěvoval kurzy českého jazyka, a to od 4. 9. 2023 do 30. 6. 2024 (vzdělávací aktivity, které nejsou studiem dle § 64 zákona o pobytu cizinců). V mezidobí však byl přijat k vysokoškolskému studiu, které započalo dne 1. 9. 2024, požádal proto o změnu účelu pobytu na „studium“ (25. 10. 2024). S ohledem na plynutí času a skutečnost, že byl přijat ke studiu vysoké školy, se jeho žádost o změnu účelu pobytu na účel „ostatní“ stala v podstatě bezpředmětnou. Kurzy, které byly jejím účelem, skončily dříve, než byla žádost projednána, přestože žádost o povolení k dlouhodobému pobytu podal s dostatečným předstihem. Žalobce tedy svou pobytovou situaci řešil včas, v řízeních o pobytová oprávnění byl velice aktivní, dokonce aktivnější než samotné správní orgány, které nereagovaly na žalobcovu žádost včas. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí prakticky nezabývala důvody, které žalobce vedly k podání té které žádosti a nezohlednila, že se žalobce do situace, kdy se na území ČR ocitl bez oprávnění k pobytu, dostal z důvodů, které nemají původ v jeho liknavosti nebo nedostatečné péči o stav pobytového oprávnění. Upozornil, že i kdyby žalobci bylo ihned po návratu do země původu umožněno podání žádosti, což je vysoce nepravděpodobné, zákonná lhůta pro vyřízení žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem studia činí 60 dní a bývá pravidelně výrazně překračována. Nelze tak souhlasit s tím, že by se mohl vrátit do České republiky prakticky ihned. Nebyl tak dostatečně zjištěn skutkový stav a napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné.
4. Namítal nepřiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého života, k tomu shrnul judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a uvedl, že studium je významnou společenskou a kulturní vazbou. Správní orgány nedostatečně, obecně a nepřiléhavě na jeho případ posoudily přiměřenost dopadu svých rozhodnutí do soukromého života žalobce. Žalovaná se omezila na zkoumání překážek, které by mohly žalobci fakticky bránit ve vycestování z území ČR; nicméně fakt, že mu nic nebrání ve vycestování, neznamená, že nedošlo k zásahu do jeho práv. Nadto se žalovaná nezabývala faktickými a právními možnostmi návratu žalobce do ČR a délkou doby, po kterou by se fakticky do ČR nemohl bránit, argumenty žalobce bagatelizovala s odkazem na mírnost

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

uloženého opatření. V daném případě se však jedná o závažný zásah. Žalobce zdůrazňoval výjimečnost svého případu, která spočívá v tom, že na území přicestoval za účelem studia, tento účel plnil (byť z formálního hlediska žádal o změnu účelu), po celou dobu pobytu se staral o svůj pobytový status, který nebyl prodloužen liknavostí správních orgánů, má v ČR sociální a kulturní vazby, přátele, zajistil si ubytování na kolejích a od 1. 9. 2024 byl přijat k vysokoškolskému studiu. Správní orgány nesprávně vymezily intenzitu újmy do práva na respektování soukromého života žalobce.

5. Ve vztahu k protichůdného veřejnému zájmu žalobce uvedl, že je bezúhonný, po celou dobu svého pobytu vedl řádný život, nedopouštěl se žádného protiprávního jednání. Jednání, které bylo předmětem daného řízení, bylo zjištěno a prokázáno na základě součinnosti a spolupráce žalobce a nebylo úmyslné. Žalobce se během svého pobytu aktivně snažil o legalizaci pobytu. Uvedené skutečnosti oslabují intenzitu veřejného zájmu na neprodleném vycestování žalobce, ale nebyly dostatečně zohledněny. Přiměřenost zásahu do žalobcova práva na respektování soukromého života nebyla dostatečně a správně posouzena. Při zohlednění všech popsanych skutečností v případě žalobce převáží zájem na ochraně jeho práva na soukromý život nad zájmem na jeho vycestování.
6. Považoval napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů dle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.
7. Navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí, věc vrátil žalované k dalšímu řízení a uložil jí povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalované

8. Žalovaná odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a shromážděný spisový materiál. Napadené rozhodnutí se podrobně a přezkoumatelným způsobem vypořádalo s otázkou přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého života. V posuzovaném případě byly naplněny podmínky pro vydání rozhodnutí podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná ve svém postupu neshledala pochybení a má za to, že v odvolacím řízení postupovala v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.
9. Navrhla, aby soud žalobu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

10. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce se dne 23. 5. 2024 dostavil na MV ČR OAMP. Kontrolou cestovního dokladu bylo zjištěno, že má v pase vylepený vízový štítek s platností od 24. 12. 2023 do 21. 4. 2024. Jiné povolení k pobytu nebylo nalezeno.
11. Žalobce na území ČR přicestoval dne 19. 9. 2022 a bylo mu uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia s platností do 31. 8. 2023. Dne 7. 8. 2023 podal žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem studia, která byla rozhodnutím ze dne 23. 1. 2024, č. j. OAM-29841-10/DP-2023 zamítnuta (neboť nedoložil doklad, který by prokazoval plnění účelu pobytu „studium“), rozhodnutí nabylo právní moci dne 14. 2. 2024. Žalobce měl v pase vylepený překlenovací štítek s platností od 24. 12. 2023 do 21. 4. 2024, toto vízum však bylo dne 14. 2. 2024 zneplatněno. Dne 7. 12. 2023 žalobce podal žádost o změnu účelu pobytu na „ostatní“, o této žádosti nebylo do doby vydání napadeného rozhodnutí rozhodnuto. Žalobce dne 23. 5. 2024 (nikoli tedy 25. 10.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

2024, jak se chybně uvádí v žalobě) požádal o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia (sp. zn. OAM-13917/DP-2024).

12. Dne 23. 5. 2024 proběhlo podání vysvětlení žalobce, kde uvedl, že je zdravý, do ČR přijel v září 2022 na studentské vízum, ví o tom, že mu byla zamítnuta žádost o prodloužení tohoto pobytového oprávnění a že mu bylo dne 14. 2. 2024 zneplatněno překlenovací vízum, nicméně nevěděl o tom, že jej žádost o změnu účelu pobytu neopravňuje k pobytu v ČR, myslel, že na základě této žádosti je zde oprávněně, chce zde zůstat, než dostuduje vysokou školu, je přijat ke studiu na VŠE. Je svobodný a bezdětný, jeho rodina (rodiče) pobývají ve Vietnamu, mají tam rodinný dům, žalobce se k nim může vrátit, v ČR má žalobce sestru, která je podnikatelka, jinak nikoho, v ČR má žalobce pouze studijní vazby, s financováním mu pomáhá sestra a rodina, ve vycestování mu brání pouze studium, v zemi původu mu nic nehrozí.
13. V prvostupňovém rozhodnutí ze dne 23. 5. 2024 správní orgán I. stupně uvedl, že se žalobce na území ČR nacházel od 15. 2. 2024 do 23. 5. 2024 bez platného pobytového oprávnění (tj. 99 dnů), čímž byly naplněny všechny podmínky § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Přihlédl k tomu, že o neoprávněném pobytu nevěděl, dostavil se sám celou věc řešit, nemá záznam v CIS, připravuje se na budoucí povolání a je přijat k dalšímu studiu, nebyly tak shledány důvody ke správnímu vyhoštění. Správní orgán I. stupně posoudil přiměřenost dopadů rozhodnutí ve smyslu § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. Každé nucené vycestování cizince do země jeho původu může znamenat újmu v soukromém životě, v případě žalobce však tato újma nemůže být natolik zásadní. Povinnost opustit území je nejmírnějším opatřením, ke kterému lze v případě neoprávněného pobytu přistoupit, žalobce neuvedl žádnou překážku vycestování, podaří-li se mu ve lhůtě k vycestování svůj pobyt zlegalizovat, nemusí ani vycestovat. Žalobce porušil zákonná ustanovení zákona o pobytu cizinců a musí za to nést následky. Je svobodný, bezdětný, v ČR má pouze sestru, v domovském státě má rodiče, ke kterým se může vrátit, je schopný se o sebe postarat, což nemusí být pouze na území ČR.
14. Žalobce se proti prvostupňovému rozhodnutí odvolal. Namítal nepřezkoumatelnost a nezákonnost rozhodnutí, neboť správní orgán I. stupně nedostatečně zkoumal skutkové okolnosti případu. Rozhodnutí by nepřiměřeně zasáhlo do žalobcova soukromého a rodinného života, jelikož v případě nutnosti vycestovat z ČR bude ohrožen jeho řádný nástup na vysokoškolské studium. Rodina žalobce přitom do jeho vzdělání investovala značné finanční prostředky, žalobce si dokonce platí ubytování na studentské koleji. Dále si žalobce v ČR vytvořil sociální zázemí, našel si kamarády a dne 1. 9. 2024 má nastoupit na vysokou školu. Lze se domnívat, že by si v případě vycestování nestihl vyřídit všechny potřebné záležitosti pro návrat do ČR a k nastoupení na vysokoškolské studium, navíc by mu vznikla značná finanční újma. Šance žalobce na včasný návrat je mizivá. Žalobce se snažil svou pobytovou situaci aktivně řešit, během řízení o žádosti o prodloužení si také podal dne 7. 12. 2023 žádost o změnu účelu pobytu, o které však nebylo dosud rozhodnuto. Odkázal na Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod a na navazující judikaturu.
15. V napadeném rozhodnutí ze dne 18. 12. 2024 žalovaná konstatovala, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno na základě správných skutkových zjištění, která byla podložena Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

dostatečnými podklady. Vytýkané protiprávní jednání bylo správně vymezeno jako neoprávněný pobyt na území ČR, čímž žalobce naplnil podmínky pro vydání rozhodnutí podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce není držitelem platného oprávnění k pobytu a nebyly u něj shledány důvody pro zahájení řízení o správním vyhoštění. Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy. K námitkám uvedla, že povinnost opustit území je mírnějším opatřením, které mu bylo uloženo i přes neoprávněný pobyt v délce několika měsíců, a to s přihlédnutím k mladému věku, dobrovolnému dostavení se ke správnímu orgánu, přijetí ke studiu na vysoké škole a přípravě na budoucí povolání, nevědomosti o neoprávněném pobytu a vyjádřené lítosti žalobce. K námitce ohledně nemožnosti dalšího studia uvedla, že žalobce podal žádost o prodloužení dne 7. 8. 2023, k té však ani přes výzvu nedoložil doklad potvrzující účel pobytu na území, žalobce si tedy v době přijetí ke studiu na VŠE musel být vědom nesplnění podmínek pro prodloužení oprávnění k pobytu za účelem studia (ostatně dne 7. 12. 2023 požádal o změnu účelu pobytu na „ostatní“), studium by tak zahájil během neoprávněného pobytu, což mu muselo být zřejmé. K ukončení jeho pobytového oprávnění došlo ještě před tím, než byl na vysokou školu přijat. Bylo zcela na žalobci, aby se zajímal o to, zda plní účel pobytu a zda splňuje podmínky pro jeho prodloužení. Skutečnost, že chtěl v pobytu za účelem studia pokračovat i v době, kdy mu tento pobyt nebyl prodloužen a neměl jiné pobytové oprávnění, nelze omlouvat investovanými finančními prostředky. K posouzení přiměřenosti uvedla, že žalobce na území přicestoval dne 22. 9. 2022, žije zde krátce. Tvrdí sice, že si na území vytvořil sociální zázemí a má zde kamarády, k tomu je však nutné poukázat na jeho výpověď do protokolu, dle které má v ČR jen vazby studijní a na území žije pouze jeho sestra, která péči žalobce nepotřebuje, naopak jej finančně podporuje. V zemi původu strávil většinu života, má tam rodiče, má se kam vrátit, je dospělý a zdravý. Sám žalobce uvedl, že mu kromě studia ve vycestování nic nebrání. Povinnost opustit území je v případě žalobce mírnějším opatřením. K naplnění podmínky by stačil i neoprávněný pobyt v délce několika hodin. Správní orgány pak zohlednily to, že se žalobce k řešení své situace dostavil dobrovolně, přihlédly k jeho věku a přípravě na budoucí povolání, a proto nepřistoupily k uložení správního vyhoštění. K námitce, že žalobce nemá šanci na včasný návrat, žalovaná uvedla, že žalobce měl od února 2024 dostatek času i prostoru, aby svou pobytovou situaci vyřešil. Co se týče dosud nevyřízené žádosti o změnu účelu pobytu ze dne 7. 12. 2023, ta žalobce neopravňuje k pobytu a jejím účelem není studium. Žalobce mohl svou situaci řešit hned po neprodloužení pobytu, pokud by vycestoval v určené lhůtě, mohl již podstupovat kroky směrem k získání jiného pobytového oprávnění. Na skutečnost, že žalobce nedisponuje žádným pobytovým oprávněním, nemá žádný vliv limit pro počet podaných žádostí na zastupitelském úřadě ve Vietnamu. Žalovaná tak dospěla k závěru, že napadeným rozhodnutím nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s.ř.s.“), a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

17. K projednání věci soud nařídil ústní jednání, které se konalo dne 1. 8. 2025, žalovaná se z jednání omluvila. Žalobce při jednání setrval na svém stanovisku.
18. Podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců *rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace policie vydá cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro zahájení řízení o správním vyhoštění.*
19. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
20. Předně je třeba konstatovat, že napadené rozhodnutí je plně přezkoumatelné. Žalovaná uvedla, jaká skutková zjištění učinila a z jakých podkladů, uvedla, jak věc posoudila po právní stránce a jakými úvahami se přitom řídila, rovněž se vypořádala se všemi námitkami žalobce.
21. Soud, a stejně tak i správní orgány, vycházely z následujícího skutkového stavu. Žalobce na území ČR pobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia platného do 31. 8. 2023. Dne 7. 8. 2023 požádal o jeho prodloužení, čímž žalobci vznikla fikce pobytu ve smyslu § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Tato žádost byla následně zamítnuta s nabytím právní moci ke dni 14. 2. 2024, neboť žalobce nedoložil doklad, který by prokazoval plnění účelu pobytu „studium“; tím zároveň došlo ke zneplatnění vízového štítku původně vydaného s platností od 24. 12. 2023 do 21. 4. 2024. Žalobce tak od 15. 2. 2024 pobýval na území ČR neoprávněně bez platného pobytového oprávnění, a to až do 23. 5. 2024, kdy se dostavil ke správnímu orgánu. Tím byla naplněna skutková podstata neoprávněného pobytu ve smyslu § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, na základě které bylo vydáno napadené rozhodnutí o povinnosti opustit území. Pro její naplnění je relevantní právě neoprávněný pobyt žalobce bez pobytového oprávnění, který byl ve správním řízení zcela jednoznačně zjištěn a prokázán, což je dokladováno správním spisem. Žalobce pak tyto skutečnosti ve správním řízení ani v žalobě nijak nerozporoval. Žalovaná tedy v tomto ohledu nijak nepochybila.
22. Žalobce poukazoval na to, že dne 7. 12. 2023 požádal o změnu účelu pobytu na „ostatní“, neboť navštěvoval kurzy českého jazyka, které nebyly studiem ve smyslu § 64 zákona o pobytu cizinců. To však správní orgány nijak nepominuly, naopak tuto skutkovou okolnost ve správních rozhodnutích uvedly, nicméně konstatovaly, že tato žádost již žalobce k pobytu na území ČR neopravňovala. S tím se soud ztotožňuje a doplňuje, že žalobce tuto žádost podal až v době, kdy na území pobýval na základě fikce. Platí přitom, že pokud žadatel pobývá na území pouze na základě fikce pobytu, nemůže nově podaná žádost založit další fikci pobytu (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2015, č. j. 5 Azs 98/2015-32, ze dne 19. 4. 2016, č. j. 3 Azs 96/2015-44, ze dne 31. 7.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

2018, č. j. 5 Azs 174/2016-34, ze dne 30. 3. 2017, č. j. 10 Azs 1/2017-34, ze dne 24. 4. 2019, č. j. 6 Azs 36/2019-19 nebo ze dne 13. 10. 2022, č. j. 9 Azs 111/2022-30).

23. Dle žalobních tvrzení žalobce dne 25. 10. 2024 požádal o změnu účelu pobytu z „ostatní“ zpět na „studium“. Nicméně, tato skutečnost ze správního spisu nevyplývá, dle správního spisu žalobce podal dne 23. 5. 2024 žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia (sp. zn. OAM-13917/DP-2024), což žalovaná zjistila lustracemi před vydáním napadeného rozhodnutí. Nicméně, ani tato nově podaná žádost žalobci nezaložila oprávnění k pobytu. Žalobce se toho ostatně ani nedomáhal.
24. Soud se neztotožnil s námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Správní orgány se detailně zabývaly situací žalobce, opíraly se zejména o informace sdělené žalobcem během podání vysvětlení dne 23. 5. 2023 a informace dostupné z cizineckých informačních systému, správně definovaly neoprávněný pobyt žalobce a jeho délku. Dostatečně se též zabývaly pobytovou historií žalobce a jeho soukromým a rodinným životem.
25. Žalobce v souvislosti s námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu zejména akcentoval svou snahu pobytovou situaci řešit, měl za to, že se do dané situace nedostal svojí liknavostí. Tato námitka není důvodná.
26. V této souvislosti je především třeba připomenout, že žalobce měl na území ČR povolený dlouhodobý pobyt za účelem studia do 31. 8. 2023, dne 7. 8. 2023 požádal o jeho prodloužení, nicméně ani přes výzvu správního orgánu nedoložil doklad, který by prokazoval plnění účelu pobytu „studium“, a jeho žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem studia tedy byla rozhodnutím ze dne 23. 1. 2024, č. j. OAM-29841-10/DP-2023 zamítnuta. Žalobce totiž od 4. 9. 2023 navštěvoval kurzy českého jazyka, které podmínku „studia“ ve smyslu § 64 zákona o pobytu cizinců nesplňovaly. Toto si ostatně žalobce musel být vědom, neboť dne 7. 12. 2023 podal žádost o změnu účelu pobytu na „ostatní“. Z toho plyne, že důvody, pro které žalobci nebylo prodlouženo původní povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, byly výhradně na straně žalobce, žalovaná z toho vycházela v napadeném rozhodnutí.
27. V situaci, kdy ke dni 14. 2. 2024 byla jeho žádost o prodloužení zamítnuta, žalobce neměl žádné oprávnění pobývat v České republice a byl povinen z České republiky vycestovat. K pobytu jej neopravňovala ani podaná žádost ze dne 7. 12. 2023 o změnu účelu pobytu na „ostatní“, což mělo být žalobci zřejmé, žalobce je povinen znát podmínky, za kterých může oprávněně pobývat na území ČR. Správní orgány navíc velmi vstřícně ve prospěch žalobce hodnotily jeho tvrzení, že o svém neoprávněném pobytu nevěděl (při podání vysvětlení uvedl, že nevěděl o tom, že jeho žádost ze dne 7. 12. 2023 o změnu účelu pobytu jej neopravňuje k pobytu). To však nic nemění na tom, že žalobce od 15. 2. 2024 na území České republiky pobýval neoprávněně a měl vycestovat, vedené řízení o žádosti ze dne 7. 12. 2023, které v době neoprávněného pobytu žalobce nebylo ukončeno, je z tohoto hlediska irelevantní. Na věci nic nemění ani jeho následná iniciativa, kdy byl přijat na další vysokou školu (VŠE), ani podaná žádost o povolení k pobytu za účelem studia (dle spisu podaná 23. 5. 2024). Nelze tak vytýkat žalované, pokud konstatovala, že k ukončení pobytu žalobce došlo ještě před tím, než byl přijat na vysokou školu a započaté studium samo o sobě nemůže jeho neoprávněný pobyt legalizovat. Žalovaná se dostatečně zabývala i možnostmi návratu žalobce do ČR, a to k žalobcově námitce ohledně nedostatku termínů a dlouhých vyřizovacích lhůt na Zastupitelském úřadě ČR

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

v Hanoji. Uvedla, že žalobce měl od února 2024 dostatek času i prostoru, aby svou pobytovou situaci vyřešil, pokud by žalobce z území vycestoval alespoň ve lhůtě k tomu určené, mohl již činit kroky k získání nového pobytového oprávnění. Navíc upozornila na možnost individuálního studijního plánu či přerušení studia. Soud takové posouzení považuje za dostatečné.

28. Správní orgány pak žalobci nevytýkaly jeho pasivitu. Naopak, ve prospěch žalobce hodnotily to, že se dostavil dobrovolně svou situaci řešit, připravuje se na výkon budoucího povolání a doložil potvrzení o přijetí ke studiu na vysoké škole, a právě s ohledem na tyto okolnosti nepřistoupily k uložení správního vyhoštění, ale pouze k uložení povinnosti opustit území, které je mírnějším opatřením. A to přesto, že neoprávněný pobyt žalobce trval přes tři měsíce, což rozhodně není bagatelní dobou. Soud tak shledal, že všechny podstatné okolnosti byly v daném případě žalovanou posouzeny.
29. Žalovaná tak v posuzované věci vycházela z dostatečně zjištěného skutkového stavu a napadené rozhodnutí v tomto smyslu netrpí vadou nepřezkoumatelnosti.
30. Soud neshledal důvodné ani námitky týkající se posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života.
31. Při rozhodování o povinnosti opustit území jsou správní orgány povinny zabývat se přiměřeností dopadů takového rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Tuto povinnost sice výslovně nestanovuje zákon o pobytu cizinců, vyplývá však ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“) (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017-29, č. 3574/2017 Sb. NSS a ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 290/2018-27, č. 3852/2019 Sb. NSS). Kritéria stanovená v čl. 5 návratové směrnice členskými státy ukládají povinnost náležitě zohlednit a) nejvlastnější zájem dítěte, b) rodinný život a c) zdravotní stav dotčeného cizince a dodržet zásadu nenavrácení.
32. Současně je třeba posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 9. 2022, č. j. 7 Azs 83/2021-30, podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva se v této souvislosti zohledňuje zejména (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délka pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existence nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historie“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povaha a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, stížnost č. 46410/99, § 57 - § 58, rozsudek ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, § 39, nebo ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, § 70).
33. O nepřiměřenost dopadu rozhodnutí o povinnosti opustit území se však jedná spíše výjimečně, a to především tehdy, když by rozhodnutí představovalo významný zásah do rodinného života cizince, zejména s ohledem na nejlepší zájem dítěte (srov. např.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019-39, č. 3990/2020 Sb. NSS). Rozhodnutí o povinnosti opustit území je ve své podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince, který na území ČR pobývá neoprávněně. Na rozdíl od správního vyhoštění totiž tímto opatřením nejsou stanovena žádná negativní omezení do budoucna v podobě zákazu vstupu na území ČR. Dopady tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života jsou tak s ohledem na absenci zákazu opětovného vstupu na území výrazně méně intenzivní. Samotná skutečnost, že žalobce má na území soukromé a rodinné vazby nemůže znamenat, že by rozhodnutí automaticky představovalo nepřiměřený zásah do jeho práv (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018-35).

34. Správní orgány k soukromému a rodinnému životu žalobce zjistily, že na území ČR přicestoval v roce 2022 za účelem studia, příslušné povolení k pobytu však pozbyl, neboť nedoložil doklad o plnění účelu pobytu studium. Na území dále absolvoval přípravné jazykové kurzy a v průběhu svého neoprávněného pobytu byl přijat ke studiu na VŠE, které mělo být zahájeno v září 2024. V ČR má zejména studijní vazby, žije zde jeho zletilá sestra, která je podnikatelka, na žalobci není nijak závislá, jiné vazby na území ČR ani v EU neuvedl. Zbytek rodiny žalobce žije ve Vietnamu v rodinném domě. Finanční prostředky žalobce získává od své sestry a od rodičů.
35. Žalobce namítal, že si na území ČR vytvořil sociální a kulturní vazby, přátele, zajistil si ubytování na vysokoškolských kolejích a od 1. 9. 2024 byl přijat k vysokoškolskému studiu. Soud shledal, že se nejedná o nijak mimořádné okolnosti, pro které by nebylo možné předmětné opatření uložit. Žalobce je dospělý, svéprávný, bez zdravotních omezení, většinu svého života prožil ve Vietnamu, kde má stále dostatečné zázemí (rodinné i finanční), na území ČR pobývá teprve od roku 2022, pouhé přátelské vazby (které však ani nijak konkrétně nespecifikoval) stěží mohou zakládat nepřiměřený zásah do jeho soukromého života. Soud navíc podotýká, že v podání vysvětlení dne 23. 5. 2024 žalobce uvedl, že na území ČR kromě sestry nikoho nemá.
36. Pokud jde o přijetí k vysokoškolskému studiu od 1. 9. 2024 a související zajištění ubytování na kolejích, je třeba připomenout, že žalobce k tomu činil příslušné kroky v době svého neoprávněného pobytu v ČR. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu se o nepřiměřený zásah nebude jednat v případě, že cizinec svůj soukromý život budoval za situace, kdy pobýval na území České republiky bez platného oprávnění k pobytu a kdy věděl, že jeho pobyt na území České republiky je značně nejistý; takové okolnosti legitimizují eventuální zásah do soukromého života cizince, jak potvrzují rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2017, č. j. 1 Azs 86/2017-28 a ze dne 23. 11. 2016, č. j. 2 Azs 231/2016-29, resp. k závěru o tom, že je zásah do soukromého a rodinného života cizince za těchto okolností nepřiměřený, lze dospět zcela výjimečně (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 102/2013-31). Obdobné závěry lze vztáhnout i na vynaložené finanční prostředky. Jak rovněž uvedla žalovaná, pokud žalobce zahájí studium v době, kdy není k pobytu na území oprávněn, musí si být vědom, že může kdykoli nastat skutečnost, že bude muset území ČR opustit. Žalovaná též přiléhavě konstatovala, že vycestování do země původu na přechodně dlouhou dobu nemusí být nutně spjato s definitivním ukončením studia, existují možnosti studia na dálku pomoci individuálního studijního plánu, případně přichází v úvahu přerušení studia do doby, než se žalobce bude moct vrátit na území ČR. Nejvyšší správní soud pak ve skutkově podobném případě dovodil, že samotná okolnost, že cizinec řádně studuje

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

vysokou školu, nečiní zásah do soukromého života nepřiměřeným (rozsudek ze dne 23. 4. 2021, č. j. 3 Azs 45/2019-33). Není tomu tak ani s ohledem na vytíženost Zastupitelského úřadu ČR v Hanoji. Vyřízení nového pobytového oprávnění sice může trvat delší dobu, není však zcela vyloučené. Žalobce proto má možnost se v budoucnu vrátit na území ČR a pokračovat ve svém studiu, případně zahájit studium nové. Žádná ze skutečností zjištěných správními orgány tak nepředstavovala natolik pevné vazby, že by rozhodnutím o uložení povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců bylo nepřiměřeně zasaženo do žalobcova soukromého života.

37. Žalobce argumentoval též tím, že po celou dobu pobytu na území ČR plnil účel pobytu. S tím však nelze souhlasit. Žalobcův původní pobyt za účelem studia nebyl prodloužen právě kvůli tomu, že při žádosti o prodloužení nedoložil, že se i nadále účastní studia podle § 64 zákona o pobytu cizinců. Z toho plyne, že plnění účelu povoleného pobytu nedoložil a svůj oprávněný pobyt pozbyl, což vyústilo až ve vydání napadeného rozhodnutí o povinnosti opustit území.
38. Správní orgány pak ve prospěch žalobce zohlednily, že se dobrovolně dostavil k řešení své pobytové situace a že kromě několikaměsíčního neoprávněného pobytu vedl řádný život, rovněž se připravoval na budoucí povolání. Namísto uložení správního vyhoštění tak přistoupily v jeho případě pouze k uložení povinnosti opustit území, se kterou se nepojí negativní důsledky v podobě zákazu opětovného vstupu na území jako v případě správního vyhoštění. Správní orgány tedy přistoupily k uložení mírnějšího opatření. Je třeba připomenout, že z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá nutnost uložení správního vyhoštění cizince i tehdy, pobývá-li na území pouze jeden den, za podmínky, že takové rozhodnutí nebude mít nepřiměřený dopad do jeho soukromého a rodinného života (srov. např. rozsudek ze dne 3. 6. 2011, č. j. 5 As 39/2011-55). Žalobce neoprávněně pobýval na území dokonce po dobu několika měsíců, a přesto správní orgány žalobci uložily pouze povinnost opustit území. Zcela adekvátně tím zohlednily všechny individuální okolnosti případu žalobce.
39. Jak již soud uvedl, nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince v důsledku vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území je shledán pouze ve výjimečných případech, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR. V případě žalobce však takové výjimečné okolnosti nebyly dány.
40. Soud se tak ztotožňuje s posouzením správních orgánů a neshledal v nich pochybení. Správní orgány se zabývaly všemi podstatnými okolnostmi soukromého a rodinného života žalobce a správně vyhodnotily, že povinnost opustit území není v případě žalobce nepřiměřená.
41. Rozsudek zdejšího soudu ze dne 15. 6. 2022 č.j. 20 A 86/2021-51 je skutkově zcela odlišný a na věc nepřiléhavý, jednalo se o nezletilého cizince, který se narodil a celý život žil s rodiči a sourozenci v České republice. Ani rozsudek ze dne 28. 3. 2023 č.j. 19 A 12/2022-45 není na věc přiléhavý, neboť žalobce nemá trestní minulost.
42. Na základě shora uvedeného soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
43. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 1. srpna 2025

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.